

نگاه دین برای همه مسائل بشری است

حجت الاسلام غروی‌ان با بیان اینکه دیدگاه حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(دامت برکاته) این است که فقه هم مسائل فردی و هم مسائل سیاسی و اجتماعی دارد، گفت: اگر بخواهیم ریشه‌ای‌تر نگاه کنیم...

نگاه دین برای همه مسائل بشری است/ حوزه به فقه حکومتی اهمیت دهد
حجت الاسلام غروی‌ان با بیان اینکه دیدگاه حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(دامت برکاته) این است که فقه هم مسائل فردی و هم مسائل سیاسی و اجتماعی دارد، گفت: اگر بخواهیم ریشه‌ای‌تر نگاه کنیم، باید ببینیم آیا دین برای مسائل فردی آمده یا برای تمشیت همه امور بشر که چه مسائل فردی و عبادی و چه مسائل اجتماعی باشد.
حجت الاسلام والمسلمین محسن غروی‌ان، عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) العالمية و استاد حوزه در گفتگو با خبرنگار مهر در مورد اهمیت فقه و ضرورت توجه به آن گفت: «#171؛پویایی؛ فقه شیعه که مصطلح هست یک مفهوم نسبی است، البته فقهای شیعه نیز همه یکسان نیستند، بعضی از فقهای شیعه به عقل خیلی بهایی نمی‌دهند، این‌ها اخباری یا ظاهرگرا هستند و مسلک اخباری دارند و گاهی به این‌ها اهل حدیث اطلاق می‌شود که خیلی به عقل بها نمی‌دهند.

وی افزود: اما برخی از فقها بودند مانند وحید بهبهانی، شیخ انصاری، صاحب کفایه و در عصر اخیر مانند حضرت امام خمینی(ره) اینها به عقل و عقلانیت بسیار بها داده‌اند و لذا به طور مثال حوزه شمول فقه در دیدگاه امام خمینی(ره) بسیار وسیع‌تر از فقهای پیشین است، چون ایشان قائل به ولایت مطلقه فقیه می‌شوند و می‌فرمایند که ولایت فقیه فلسفه فقه ماست، یعنی فقه باید در دست فقیه صاحب ولایت باشد تا براساس متناسب با موضوعات جدید نظر دهد.

وی با اشاره به اینکه مقام معظم رهبری(حفظه‌الله) هم به همین نکته اشاره فرموده‌اند که ولایت مطلقه به معنای انعطاف است، نه انحراف، منظور از انعطاف این است که ولی فقیه زمان، اخبار، آیات را در اختیار دارد، از عقل و اجماعات فقهای پیشین هم استفاده می‌کند، اقوال فقها را در نظر می‌گیرد و متناسب با موضوعات جدید مسأله‌ای را به عنوان دیدگاه شرع و شریعت بیان می‌کند و این همان معنای انعطاف داشتن است، در واقع عنصر اصلی در این انعطاف آن همان عقل و عقلانیت است.

این محقق و مدرس حوزه در ادامه سخنانش با اشاره به اینکه بعضی فقه را فقط ناظر به مسائل فردی و عبادی می‌دانند، تصریح کرد: بعضی از فقها، فقه را گسترش می‌دهند، دیدگاه حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(دامت برکاته) این است که فقه هم مسائل فردی و هم مسائل سیاسی و اجتماعی دارد و اصولاً اگر بخواهیم ریشه‌ای‌تر نگاه کنیم، باید ببینیم آیا دین برای مسائل فردی مانند نماز، روزه و ... آمده و یا دین آمده برای تمشیت همه امور بشر که چه مسائل فردی و عبادی و چه مسائل اجتماعی باشد.

وی با بیان اینکه در فقه شیعه می‌بینیم که بسیاری از ابواب فقهی ما مسائل اجتماعی است مانند انواع معاملات، داد و ستدها، تجارت‌ها، بیع، اجاره، مضاربه، مشارکت و ... اظهار داشت: همچنین بسیاری از ابواب مربوط به رفتارهای جمعی انسان‌هاست مانند ازدواج، طلاق، قضا، قصاص، دیه، اقامه حدود، تعزیرات و ... که همه ناظر به رفتارهای جمعی انسان‌ها است.

غروی‌ان تأکید کرد: نگاه حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(حفظه‌الله) فقه محدود به امور فردی نمی‌شود و مسائل سیاسی و اجتماعی را نیز شامل می‌شود و یکی از مهم‌ترین مسائل اجتماعی حکومت است، یعنی چه کسی باید در جامعه حاکم باشد و چه کسی باید حدود را اجرا کند، اقامه حدود کند، چه کسی باید نماز عید فطر، جمعه و جماعت را اقامه کند، مدیریت آن در دست چه کسی باشد و همه این امور باید در اختیار و مدیریت یک فقیه جامع الشرایط باشد.

وی در پاسخ به این سؤال که به نظر شما برای اجرایی شدن نظر مقام معظم رهبری چه کارهایی باید انجام شود، گفت: در مورد اجرایی شدن فقه حکومتی از سوی حوزه‌ها باید چند کار انجام شود، قدم اول این است که به طور رسمی اعلام شود که چه تعداد کلاس در باب فقه‌الحکومه و فقه سیاسی برگزار می‌شود و مکان برگزاری اعلام شود و طلبه‌ها بدانند و در رسانه‌ها منعکس شود تا این کلاس‌ها حمایت شوند.

غروی‌ان تأکید کرد: راه دیگر این است که ما متن‌های درسی را تنظیم کنیم یعنی به نظر من حوزه باید این کار را انجام دهد که متن درسی حکومت اسلامی، متن درسی در بحث ولایت فقیه و ... مشخص باشد و از سال اول برای طلبه‌ها تدریس شود تا ذهن طلبه سیاسی، اجتماعی پرورش پیدا کند، نه اینکه فکر کند فقه همین مباحث صوم و صلاة و ... است. باید ذهن طلبه از همان ابتدا به سمت مسائل حکومتی و سیاسی و اجتماعی سوق داده شود.